

Statsrådsberedningen
Kansliet för samordning av EU-frågor

Allmänna rådets möte den 19 september 2023

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Icke lagstiftande verksamhet

3. Rådets förordning nr 1 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen

Diskussionspunkt/ besluts punkt

Förslagets innehåll

Spanien föreslår en revidering av förordning nr 1 om EU:s officiella språk, genom att lägga till språken katalanska, baskiska och galiciska. Beslut fattas med enhällighet av rådet.

Förordningen om EU:s officiella språk var den första förordningen som antogs år 1958. Den har sedan reviderats, framför allt i samband med att nya medlemsstater har tillkommit.

Innebörden av förordning nr 1 är att medlemsstater, och personer under en medlemsstats jurisdiktion, har rätt att kommunicera med EU:s institutioner på något av de officiella språken. Därtill ska förordningar och andra texter av allmän räckvidd, liksom *Europeiska unionens officiella tidning*, publiceras på dessa språk.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen ställer sig tveksam till att revidera förordning nr 1 för att katalanska, baskiska och galiciska ska bli officiella språk och arbetspråk för EU:s institutioner. Regeringen anser att en konsekvensanalys vad gäller förslaget påverkan på effektiviteten i EU-arbetet samt budgetära och praktiska effekter behövs för att kunna ta slutgiltig ställning.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

4. Förberedelse av Europeiska rådet 26–27 oktober 2023: annoterad preliminär dagordning

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Vid mötet kommer ett utkast till annoterad dagordning inför Europeiska rådets möte den 26–27 oktober 2023 att behandlas. Dagordningen har ännu inte delgivits medlemsstaterna. Från informella diskussioner följer att dagordningen kan förväntas omfatta bland annat Ukraina, ekonomi (med anledning av att ett eurotoppmöte planeras i anslutning till Europeiska rådet), migration, möjligen halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen samt externa frågor. Regeringen kommer att återkomma till detta inför Allmänna rådets möte 24 oktober.

Förslag till svensk ståndpunkt

Dagordningen har ännu inte delgivits medlemsstaterna. Regeringen stödjer dagordningen, så som den har diskuterats informellt.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

5. Lagstiftningsplanering: kommissionens avsiktsförklaring

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Den 13 september 2023 håller kommissionens ordförande sitt årligt återkommande tal om Europeiska unionen i Europaparlamentet. I samband med det skickar även kommissionen sin avsiktsförklaring till rådets ordförande och Europaparlamentets talman. Vid Allmänna rådet den 19 september avser rådet diskutera avsiktsförklaringen. Kommissionen väntas

presentera sitt arbetsprogram för 2024 i oktober 2023. I och med att det är val till Europaparlamentet i juni 2024 förväntas arbetsprogrammet för 2024 inte omfatta det andra halvåret.

Förslag till svensk ståndpunkt

Avsiktsförklaringen har ännu inte delgivits medlemsstaterna.

Från regeringens sida är det angeläget att kommissionen tar vidare arbetet från det svenska ordförandeskapet särskilt vad gäller stöd till Ukraina och för att stärka EU:s långsiktiga konkurrenskraft genom åtgärder som främjar handel, innovation och forskning, förenklar regelverken samt fördjupar den inre marknaden.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har inte behandlats i riksdagen under föreliggande år.

6. Årliga rättsstatsdialogen: utvärdering

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Rådets årliga rättsstatsdialog äger rum inom den ram som fastställdes i Allmänna rådets slutsatser den 16 december 2014. Dialogen utvärderades senast under det finska ordförandeskapet hösten 2019. Då fastlades att dialogen skulle utvärderas på nytt i slutet av 2023. Det spanska ordförandeskapet har inlett utvärderingen med ett frågeformulär om dialogens nuvarande innehåll, struktur och metodik samt efterfrågat idéer om hur den kan förbättras. Ordförandeskapets inriktning är att slutsatser om dialogen ska kunna antas vid Allmänna rådets möte i december.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att den årliga rättsstatsdialogen utvärderas. Dialogen ger en bra grund för att identifiera utmaningar när det gäller rättsstatsprincipen i unionen och dess medlemsstater och är ett användbart format för medlemsstaterna att dela erfarenheter om hur principen kan värnas och stärkas. Regeringens inställning i arbetet med utvärderingen är att den bör resultera i att säkerställa rättsstatsdialogens kontinuitet. Regeringen anser att den strukturerade dialog som infördes av det tyska ordförandeskapet hösten 2020 – en årlig horisontell diskussion och

landspecifika diskussioner varje termin, med utgångspunkt från kommissionens årliga rättsstatsrapport – bör konsolideras. Kommissionens rättsstatsrapport erbjuder enligt regeringen en lämplig gemensam grund för diskussionerna och säkerställer kontinuitet och objektivitet. Den metodik som rättsstatsrapporten bygger på är enligt regeringen väl lämpad för sitt syfte. Regeringen är av uppfattningen att de landspecifika diskussionerna med terminsvis gruppering av medlemsländer är viktiga och säkerställer lika behandling. Dess omfattning skulle enligt regeringen kunna utvecklas för att främja fokuserade diskussioner under förutsättning att tidcykeln inte påverkas negativt. Civilsamhällets roll och bidrag till upprätthållandet av rättsstatsprincipen är i regeringens mening mycket betydelsefullt. Parallellt med diskussionerna inom ramen för den formella rådsstrukturen kan civilsamhället involveras genom evenemang, som exempelvis *The Stockholm Symposium on Democracy and the Rule of Law*, vilka skulle kunna arrangeras regelbundet av medlemsstaterna i syfte att främja en bredare diskussion i samhället.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Samråd med EU-nämnden om det spanska ordförandeskapets utvärdering av den årliga rättsstatsdialogen ägde rum den 7 juli 2023 inför Allmänna rådets möte den 10 juli 2023.

7. Årliga rättsstatsdialogen: horisontell diskussion

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Den årliga rättsstatsdialogen kommer äga rum inom den ram som fastställdes i Allmänna rådets slutsatser från den 14 december 2014. Sedan 2020 genomförs dialogen i ett strukturerat format med en horisontell diskussion under hösten kompletterat av landspecifika diskussioner under höst och vår. Den horisontella rättsstatsdialogen utgår ifrån den allmänna delen i kommissionens rättsstatsrapport. Liksom tidigare år granskar kommissionen i rapporten för 2023 utvecklingen i medlemsstaterna inom fyra områden: domstolsväsendet, korruptionsbekämpning, mediernas frihet och mångfald samt bredare institutionella frågor om kontroller och motvikter. Rapporten för år 2022 innehöll för första gången landspecifika rekommendationer, vilka kommissionen följer upp i rättsstatsrapporten 2023.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att rättsstatsdialogen är en nödvändig del av arbetet med att stärka respekten för rättsstatens principer i hela EU och förebygga att rättsstatsproblem uppkommer eller förvärras. Rättsstatsrapporten 2022 tydliggjorde det finns problem på rättsstatsområdet i EU:s medlemsstater. Det är viktigt att de landspecifika rekommendationerna i rapporten följs upp på ett effektivt sätt inom ramen för rådets rättsstatsdialog. Kommissionen anger att nästan 65 procent av 2022 års rekommendationerna följts upp av medlemsländerna vilket regeringen bedömer som en positiv utveckling, men inte tillräckligt. Att det i EU fortfarande finns brister vad gäller domstolsväsendets oberoende, korruption och mediefrihet är mycket allvarligt. Rättsstatsdialogen utgör ett viktigt komplement till EU:s övriga verktyg, såsom villkorlighetsmekanismen i EU-budgeten.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Samråd med EU-nämnden inför den tredje horisontella diskussionen ägde rum den 16 september 2022 inför Allmänna rådets möte den 20 september 2022.

8. Övriga frågor

-